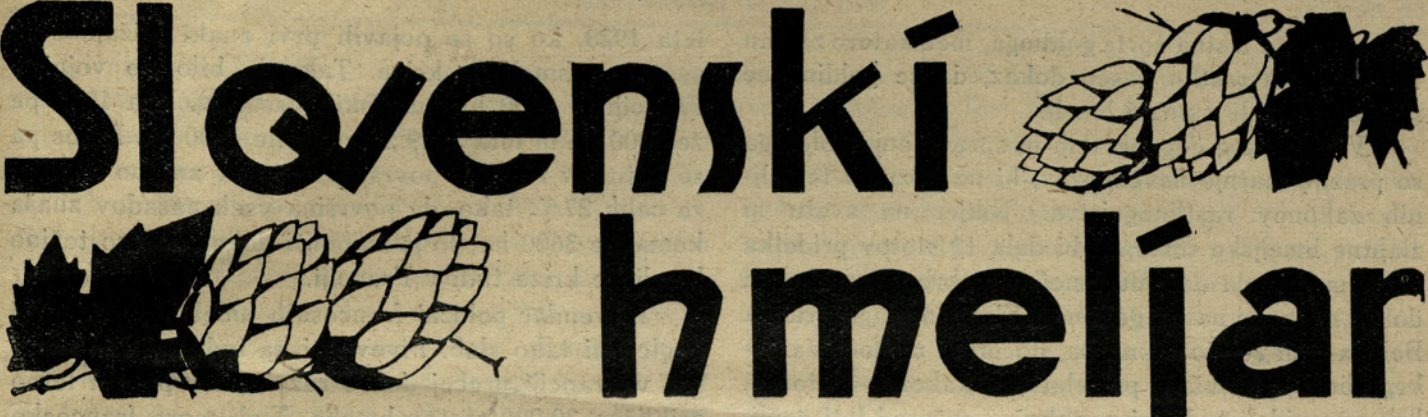

Slovenski hmeljar

Glasiló hmeljarskega društva za Slovenijo

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina za člane Din 20.—, za nečlane Din 30.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ulica 2

Leto I

Celje, dne 18. julija 1930

Štev. 6

Janko Kač:

Pozni hmelj v goldingovih nasadih

Dr. ing. Ctibor Blattny, predstojnik zavoda za rastlinske bolezni in svetovnoznani raziskovalec hmeljske peronospore, se je dotaknil v svojem članku v »Slovenskem hmeljarju« prav važnega vprašanja, odkod je namreč pozni hmelj med goldingom in kako ga zatreti. Zapisal je med drugim tudi stavek: »Hmelj namreč, kakor je itak znano, zelo neenako zori, in sadeži, ki so eno leto pozni, morejo biti prihodnje leto zgodnejši in isótako obratno.«

Ne da bi skušal osporavati resničnost navedene trditve pri isti sorti, menim, da to naziranje glede poznega hmelja med goldingom ne drži. Vemo pa, da je pozni hmelj povsem ustaljena sorta, ki ima v vsem svojem sestavu celo vrsto bistvenih, notranje ustaljenih razlik od drugih sort. Zdi se mi potrebno to zato naglasiti, da bi zgornja trditev dr. Blattnyja ne zapeljala naših hmeljarjev in jih potrdila v njihovi zmotni misli, da nastajajo posamezni sadeži poznega hmelja med goldingom tako, da se golding prevrže v pozni hmelj. Ves res pozni hmelj med goldingom je v resnici le znak nepazljivosti pri odbiri sadežev za nov nasad. Kakor hitro je ena sama rastlina med goldingom pozna, opažamo, da je poznega hmelja od leta do leta več v hmeljniku. In to povsem naravno. Vsako leto nam iz teh ali onih vzrokov nekaj rastlin pogine in smo prisiljeni posaditi na njihova mesta nove sadike. Kakor povsod pri vzgoji novih rodov, gledamo tudi pri teh hmeljskih sadikah, da so zdrave in krepke. Ker pa ima pozni hmelj debelejšo in splošno boljše razvite podzemeljske dele trt, s katerih režemo sadike, zapelja ta okolnost nepoučene

delavce, da izberejo za posajanje baš sadike od rastlin poznega hmelja. Če se vrši to leto za letom, ni čuda, da se število poznega hmelja med goldingom stalno večja in vsiljuje hmeljarju prepričanje, da se golding sam sprevača v pozni hmelj. Povsem nepotrebno je tarnanje, ki ga slišimo med hmeljarji: »Kaj storiti? Golding se vedno bolj sprevača v poznega.« Če se še zraven vedno tarna o neki namišljeni degeneraciji (oslabljenju) goldinga, zamore vse le-to prepričati nele hmeljarje, temveč tudi našo konkurenco, da naš savinjski golding res propada. Konkurenca zgrabi take neresne ugotovitve prav rada, jih obesi na veliki zvon in ubija ugled našega blaga.

Pozni hmelj se da odpraviti iz nasadov le z vestnim iztrebljevanjem. Posebno sedaj, ko je pozni hmelj zaradi hude peronospore itak obsojen na smrt, je to delo prav lahko, saj bolezen zaznamuje vsako pozno rastlino. Včasih so jih belili z apnom, pa je listje odpadlo, z njim belež, pozni sadež pa je ostal neopažen. Tu ni treba nič beleža, nič zavezanja trt: kramp v roko in ven z neljubo rastlino. Pa poreče kdo, da ga leto za letom izkopava, pa ga je le vedno več. Naravno, da ga je več, ko prvoletnih posajencev nikdo ne gleda in od njih jemlje drugo leto krepke sadike. Sadik za posajanje se ne zbira šele spomladi pri obrezovanju kar na oko, temveč je treba opazovati vse leto najlepše in najbolj rodne rastline ter jih zaznamovati za zarod tako, da se zaveže s primerno žico trte pri tleh in hmeljar sam na pomlad od teh nareže potrebne sadike. Izbira sadik je tako važen posel, da mu je potrebno posvetiti vso pažnjo. Poznam nad sedemdeset let starega visokoizobraženega hmeljarja, ki ne pusti nikomur drugemu rezanja sadik, temveč presedi cele dni v hmeljniku in sam reže sadike. Sad njegovega marljivega dela je krasna,

obilnorodeča lastna sorta goldinga, med katero zaman iščeš poznih rastlin; jasen dokaz, da se golding ne sprevrže nikoli v pozni hmelj.

Vse tožbe o degeneraciji in sprevrženju goldinga so prazne marnje nevednežev, ki ne poznajo temeljnih zakonov rastlinogojstva. Nikjer na svetu ni zlahtne hmeljske sorte, ki bi dala 12 stotov pridelka na 1 ha, kar da našemu hmeljarju skrbno nasajen in dobro negovan nasad goldinga. Slabega blaga pridelala Belgija tudi 20 stotov na ha, dočim ni mogoče žateškega hmelja (semšak) pridelati več kakor 6—7 stotov, kar smo videli tudi pri nas, ko so ga pred leti gojili. Razni malovredni zelenci in pozni hmelj so dajali, dokler ni bilo peronospor, tudi pri nas 20 stotov na 1 ha, in to marsikoga moti pri presoji rodovitnosti goldinga. Dobro negovan golding ni dal nikoli več pridelka. Če pa pridelek res pada, ni tega kriva kaka degeneracija sorte, temveč hmeljarji sami, ki mu ne nudijo tiste nege, ki jo zahteva. Pregosta saditev, prehitro zopetno zasajanje opuščenih starih hmeljišč z novimi nasadi ali celo tako obsojanja vredno početje enega naših prvih hmeljarjev, ki je samo zaradi že obstoječe žičnice nasadil v opuščnem 20letnem nasadu poznega hmelja takoj golding, vse to povzroča v resnici nevarnost, da prične naš golding res propadati. Kakor je treba skrbeti v živinoreji, pri koruzi itd. za skrbno odbiro potomstva, tako je treba izbirati tudi pri hmelju z vso skrbjo in ljubeznijo res dobre sadike. Le dobre sadike nam dajo tako blago, da nam bo vedno v ponos in siguren dobiček.

Dipl. ing. Janko Dolinar:

Hmeljarstvo v Franciji

Na ozemlju predvojne Francije je bilo hmeljarstvo le malo razširjeno in o francoskem hmelju na svetovnem trgu skoro ni bilo govora. Površina hmeljskih nasadov na Francoskem je znašala le kakih 1500 ha.

Po vojni pa je dobila Francija zopet pokrajino Alzacijo-Lotaringijo z 2500—3000 ha hmeljskih nasadov in je zaradi tega tudi francosko hmeljarstvo postalo bolj važno za presojanje svetovnega hmeljarskega položaja.

Glavni hmeljarski kraji v Franciji so departement Nord, Bas-Rhin, Haut-Rhin in Moselle, središče pa je v Bas-Rhin, kjer se pridelava $\frac{8}{10}$ vsega hmelja. Bas-Rhin igra torej v francoskem hmeljarstvu slično vlogo kakor pri nas Savinjska dolina.

Kakor povsod drugod so se tudi v Franciji nasadi hmelja v teku vojne zelo skrčili, po vojni, v letih ugodne konjunktore, pa se hitro zopet širili do

leta 1928, ko so se pojavili prvi znaki bližajoče se svetovne hmeljske krize. Tako je bilo po vojni v Franciji le 3000 ha hmeljskih nasadov, leta 1928 pa že 4900 ha in leta 1929 že zopet le 4600 ha. Letos pa se je tudi v Franciji površina nasadov znatno skrčila, za celih 27%, tako, da površina vseh nasadov znaša komaj še 3600 ha; to je najboljši dokaz za vso težino hmeljske krize tudi v Franciji.

In vendar položaj francoskih hmeljarjev na prvi pogled ni tako slab. Pivovarniška industrija je namreč v Franciji precej dobro razvita ter porabi letno približno 30.000 stotov hmelja. Tudi more francosko hmeljarstvo računati s precejšnjim izvozom, saj izvažajo samo v Belgijo redno letno vsaj 10.000 stotov. Produkcija francoskega hmelja v normalnih letih pa tudi ne presega 40.000 stotov ter bi torej vprav nekako krila domačo potrebo in izvoz v Belgijo.

Toda v Franciji ubija domačo produkcijo uvoz hmelja, ki je naravnost ogromen. Ker namreč francosko hmeljarstvo pred vojno, torej brez Alzacije, ki pridelava sama $\frac{2}{3}$ francoskega hmelja, ni moglo kriti potrebe domačih pivovaren, so se francoske pivovarne navadile variti pivo s tujim hmeljem, v prvi vrsti s češkim in nemškim. Ob sebi umevno te navade tudi po vojni niso opustile in še danes uporabljajo skoro izključno le inozemski hmelj. Zlasti češki hmeljarji so si znali pridobiti v Franciji dobre odjemalce ter je celo provenienčna označba češkega hmelja tudi v Franciji zakonito zavarovana. Leta 1929, ko so tudi francoski hmeljarji imeli rekordni pridelek (50.000 stotov), ki bi lahko kril domačo potrebo skoro za celi dve leti, je uvozila Francija nič manj kot 20.868 stotov inozemskega hmelja, in sicer:

iz Češkoslovaške	11.617 stotov
» Nemčije	4.660 »
» Jugoslavije	2.457 «
» Belgije	1.252 »
» Poljske	747 »
» drugih držav	135 »
skupaj	20.868 stotov.

Izvoz v letu 1929 pa je znašal le 15.592 stotov, polovico (8663 stotov) v Belgijo. Izvoz francoskega hmelja je namreč zadnja leta silno nazadoval.

Kakor že omenjeno, so glavni hmeljarski kraji v današnji Franciji v Doljni Alzaciji, predvojni nemški pokrajini. Že v četrti številki našega lista, ko smo pisali o načrtih nemških hmeljarjev, smo omenili, da so Nemci bili stalni odjemalci alzaškega hmelja, s katerim so egalizirali svoje hmelje, deloma za domačo porabo, deloma za izvoz. Francija se je dobro zavedala važnosti izvoza alzaškega hmelja v Nemčijo ter mu zasigurala v mirovni pogodbi za pet let celo carine prost uvoz. Nemško hmeljarstvo se je

med vojno silno skrčilo in se po vojni tudi ni moglo tako hitro razširiti, kakor se je razmahnila nemška pivovarniška industrija. Radi tega je bila Nemčija prisiljena prva leta uvažati ogromne množine hmelja iz inozemstva, in to v prvi vrsti iz Alzacije, ker je baš alzaški hmelj bil že pred vojno v Nemčiji udomačen. Toda Nemčija je svoje hmeljske nasade rapidno širila, postajala vedno bolj neodvisna od uvoza inozemskega hmelja ter intenzivno propagirala v nemških pivovarnah uporabo domačega hmelja. Ker pa francoski, ali pravilneje alzaški hmelj gotovo ni ravno prvovrsten, je zlasti uvoz francoskega hmelja hitro nazadoval. Tako so francoski hmeljarji izvozili l. 1925 in 1926 v Nemčijo še 80—90 % svojega pridelka, leta 1929 pa komaj še pičlih 8 %. In prav v tej okolnosti je zapopadena vsa težina krize francoskega hmeljarstva.

Dne 20. maja t. l. je bila v Parizu glavna skupščina zveze francoskih hmeljarskih sindikatov, kateri pripadajo štirje sindikati producentov in trije sindikati trgovcev hmelja. Dočim so se zastopniki trgovcev udeležili skupščine polnoštevilo, so prišli zastopniki producentov le v neznatnem številu, kar dokazuje popolno malodušnost hmeljarjev. Na tej skupščini se je razpravljalo v podrobnostih o žalostnem položaju francoskega hmeljarstva ter o načinu, kako temu odpomoči.

Glavni vzrok svojemu težkemu položaju vidijo hmeljarji v prenizki uvozni carini na hmelj. Uvozna carina na hmelj znaša namreč v Franciji le 1.25 frs (2.67 Din) za kg, dočim je večina drugih držav zavarovana z znatno višjo uvozno carino. Vkljub tozadevnim ponovnim poizkusom pa se do danes še ni posrečilo doseči v Franciji zvišanje uvozne carine. Poslanec Seltz iz departementa Bas-Rhin in senator za Doljno Alzacijo grof od Andlau-a sta tudi v poslanski skupščini in senatu odločno nastopila za interese francoskih hmeljarjev in zahtevala zvišanje uvozne carine na hmelj. Njihova izvajanja so bila sicer z odobravanjem vzeta na znanje, toda ostala so brez uspeha. Vkljub zakonu z dne 1. julija 1929, ki med drugimi produkti, katerim vlada z enostavno naredbo lahko poviša carino, omenja tudi hmelj, do povišanja carine do danes ni prišlo. Pač pa je dala vlada hmeljarjem razumeti, da je glede carine na hmelj vezana potom konsolidacije tržovske pogodbe s Češkoslovaško in zato na povišanje carine zaenkrat ni računati.

Odločna zahteva francoskih hmeljarjev po zvišanju uvozne carine je seveda naperjena v prvi vrsti proti češkemu hmelju, ker jim ta dela največ preglavice. Čehi pa so tudi to priliko porabili za tako priljubljeno gonjo proti našemu hmelju in hoteli obrniti pozornost Francozov na naš hmelj, češ, da

je ta najnevarnejši konkurent, ki ima najmanj pravice do obstoja, ker Jugoslavija pred vojno sploh ni pridelovala hmelja. Pri tem pa uvažajo sami v Francijo skoro trikrat toliko hmelja kot mi. Propaganda sem ali tja, ali take gorostasnosti gotovo nikdar nimajo uspeha, ker imajo le preveč prozoren namen. Čemu tajiti naše predvojno hmeljarstvo, ko se je pa naš hmelj na raznih razstavah večkrat resno meril, tudi s češkim, in je to vsakomur, ki se je sploh kdaj resno zanimal za hmeljarstvo, itak dobro znano. Zato tudi Francozi ob sebi umevno niso šli na ta lep in slejkoprej uvoz češkega hmelja smatrajo tistim činiteljem, ki najbolj ograža obstoj francoskega hmeljarstva.

Ker so torej hmeljarji na omenjeni skupščini ugotovili, da je zaenkrat nemoogoče doseči zvišanje carine in jim s te strani ni pričakovati pomoči, so sklenili enoglasno uporabiti druga sredstva — sredstva samopomoči. Sklenili so brezpogojno izboljšati kakovost hmelja ter nuditi pivovarnam le prvovrstno in v vsakem oziru brezhibno blago. Pri skrčenju nasadov bodo opustili v prvi vrsti nasade v neugodnih legah in nasade manj vredne vrste hmelja. Posvetili bodo še večjo skrb pravilnemu obdelovanju, gnojenju, zatiranju škodljivcev in boleznim, obiranju, sušenju in bananju hmelja. Na ta način upajo vpeljati svoj pridelok v domačih pivovarnah in izpodriniti uvoz ter se uveljaviti tudi na svetovnem trgu.

Sklepi skupščine francoskih hmeljarjev v Parizu so zanimivi tudi za nas. Tudi nam ne preostane drugega, kakor samopomoč, brezpogojno izboljšanje kakovosti našega hmelja, ako hočemo izboljšati naš težaven položaj. Za nas je to še mnogo bolj važno, ker je potreba naših domačih pivovaren le malenkostna in moramo večino našega hmelja izvažati. Vsekakor je tudi v našem interesu, da ostane francoska carina neizpremenjena, ker moramo danes računati tudi z najmanjšim izvozom ter iskati tržišča na vse strani.

Dipl. ing. Janko Dolinar:

Bolezni in škodljivci hmelja

A. Bolezni.

Ponovno opozarjamo, da je peronospora tista nevarnost, ki najbolj ograža naš hmelj in naše hmeljarstvo. Treba je upoštevati klic dr. ing. Blattnyja, enega najboljših poznavalcev peronospore na hmelju, ki pravi: Ne omalovažujte jo! Tudi njegovo mnenje je, da bi pri nas zadostovalo že ponovno omenjeno dvakratno zaščitno škropljenje, da ubranimo golding pred peronosporo sploh. Seveda pa morajo škropiti vsi hmeljarji, ker le v tem primeru bo uspeh popoln.

2. **Sajavost** (*Apiosporium salicinum* Kze., *Capnodium salicinum* Mtg., *Fumago salicina* Tul., *Torula Fumago* Chev., *Dematium salicina* Alb., *Fumago vagans* Pers., *Cladosporium fumago* Link.) je glivična bolezen, ki se pojavi na hmelju junija-julija. Najprej pokrije liste neka belkasta prevlaka, ki pozneje docela počrni ter se da vedno lahko obrisati, ker ne prodira nikdar globlje v list. Bolezen se jako hitro širi in obolelo listje radi pomanjkanja svetlobe propada. Razvoj sajavosti zelo pospešuje »medena rosa«, katero povzročajo listne uši, ter obilna mokrota (deževno vreme in mokre lege). Pri nas ta bolezen k sreči ni preveč razširjena, najdemo jo v nasadih na težki močvirni zemlji v zaprtih legah. Take nasade je najbolje opustiti, ker pravega sredstva zoper to bolezen sploh ni. Zatirati moramo predvsem listne uši, ki povzročajo medeno roso, katera pospešuje razvoj sajavosti.

3. **Plesen ali pepelka.** To bolezen opazimo na hmelju julija-avgusta v obliki belkaste, prašnate plesnobne prevlake na gornji in spodnji strani listov, odkoder se širi pozneje tudi na mlade poganjke, peclje in kobule. Napadene kobule izgledajo kakor posute s fino belo moko. Ta bolezen nastopa najrajši v zaprtih legah, ob toplem in suhem vremenu. Povzroča jo glivica *Sphaerotheca humuli*. Pri nas je plesen razmeroma redka. Ubranimo se je najlaže na ta način, da zaprašimo hmelj z žveplom, ali pa poškopimo s koloidalnim žveplom, katerega lahko tudi enostavno primešamo bordovski brozgi, ko škropimo proti peronospori.

4. **Razne druge glivične bolezni**, ki se sicer tudi večkrat pojavljajo, dosedaj še ne povzročajo znatnejše škode. Povzročajo jih razne glivice, in sicer *Phyllosticta humuli* Sacc. et Spieg., *Ascochyta humuli* Kab. et Bub., *Septoria humuli* West., *S. divergens* Kab. et Bub., in *Sphaerella erysiphina* Cooke, katere opazimo po malih, rjavih lisah na listih; dalje *Synchytrium aureum* Schroet., ki povzroča male, bisernate bradavičice z zlaturumeno pičico na listih, ter *Hendersonia lupuli* Mong., katera napravi črne lise na stranskih panogah. Vse te razne bolezni prav uspešno zatiramo, ako škropimo hmelj z bordovsko brozgo.

5. **Virusne bolezni** povzročajo silno mali organizmi, katerih do danes še ne poznamo. Teh bolezni imamo več. Predvsem spada semkaj

Goldingov mozaik, tako imenovan, ker napada le zgodnje hmelje vrste golding. Bolezen se širi od spodaj navzgor ter povzroča kodranje listov in blede rumene lise nepravilnih oblik na listih. Rastlina začne pešati, raste vsako leto slabše, da slab pridelek ter po 5—6 letih popolnoma propade.

Bolezen je nevarna in pri nas precej razširjena. Poleg goldingovega razločujemo še več vrst mozaika, ki pa so manj nevarne. K virusnim boleznim prištevamo tudi dedno jalovost (hmelj raste normalno, le nič ne rodi) in kodravost hmelja (listje na robovih porjavi in postane kodravo, hmelj le malo cvete in rodi), katerih pa dosedaj pri nas ni bilo dosti opaziti.

Sredstev za zatiranje virusnih bolezni nimamo. Ubranimo se jih na ta način, da obolele rastline odstranimo in spalimo ter režemo sadike le od docela zdravih rastlin.

(Dalje prihodnjič.)

Razno

Polovična vožnja za hmeljske obiravce je končno dovoljena, vendar samo za čas od 15. avgusta do 15. septembra. Ker pa bomo letos do 15. avgusta najbrž že večino hmelja obrali, so se vkljub vsem težavam ponovno storili potrebni koraki, da se polovična vožnja dovoli že od 1. avgusta, kakor je bilo tudi zaprošeno.

Protí abstinenči. Dne 12. junija t.l. se je vršil v Budimpešti XI. svetovni kongres pariške mednarodne lige proti prepovedi alkohola (*Ligue Internationale des adversaires de la prohibition, vins, bieres, liquers et spiritueuse*) pod predsedstvom barona Raymonda de Luze. Kongresa so se udeležili zastopniki vseh držav, včlanjenih v ligo. Soglasno se je sklenilo, da vztraja liga tudi nadalje trdno na principu individualne svobode in vedno nastopa za zmerno uživanje in proti vsaki zdravju škodljivi zlorabi alkoholnih pijač. Ugotovilo se je, da prohibicija še ni nikjer rodila dobrih posledic, temveč vedno le goljufije, tihotapstvo, korupcijo ter uživanje manj vrednih in zdravju škodljivih alkoholnih proizvodov. Portugalski delegat Spaltley je v znak priznanja izročil na kongresu predsedniku veliki križ šeststoletnega portugalskega Kristusovega reda, ki se podeli le onim, ki so s svojim javnim delovanjem koristili Portugalski.

Pivo in hmelj v Italiji. Italija je znana kot dežela dobrega vina in je seveda zato konzum piva razmeroma le majhen. Pivovarniška industrija dela sicer zadnja leta precejšnjo propagando, toda korist imajo le tuje pivovarne, ker se je zvišal samo uvoz inozemskega piva, dočim je konzum domačega piva celo nazadoval. Tako so domače pivovarne leta 1928 navarile še 1.023.330 hl piva, l. 1929 pa samo 987.516 hl; pač pa se je uvozilo iz inozemstva leta 1928 le 13.073 hl, leta 1929 pa že 25.212 hl piva. Polovica uvoza pride iz Nemčije, druga pa iz Avstrije in Češkoslovaške. Z izvozom pa italijanska pivovarniška industrija tudi skoro ne more računati, ker izvažala le kakih 8000 hl piva v kolonije.

Hmelj Italija uvažala, in to v glavnem iz Nemčije in Češkoslovaške. Leta 1929 je uvozila iz Nemčije 1037 stotov, iz Češkoslovaške pa 826 stotov. Vkljub izredno nizkim cenam hmelja v letu 1929 so plačale italijanske pivovarne češki hmelj po 47 Din, nemški pa celo po 56 Din za kilogram. Ker je uvoz hmelja v Italijo celo carine prost, si moremo misliti, kako važno bi bilo vpeljati naš hmelj tudi v Italijo, ki nam je poleg tega celo neposredna sosedka. Vsekakor bi bilo potrebno, da se naši hmeljski trgovci zanimajo nekoliko bolj tudi za Italijo.

Vprašanja in odgovori

T. B., Braslovče: Ker imam neprodan še ves lanski hmelj, Vas prosim, da mi sporočite, kam bi se mogel prodati.

Odgovor: Za lanski hmelj zaenkrat ni nobenega zanimanja več in ga boste zato težko prodali. Ako je hmelj dobro pobasan, se drži dlje časa in ga v tem primeru lahko prihranite, ker ga bo pozneje morda vendarle mogoče spraviti v denar. Ako pa hmelj ni pobasan, itak že nima nobene vrednosti več.

Hmeljarska poročila

Slovenija: Nasadi so slejkoprej zelo neenakomerni. V splošnem je hmelj v polnem cvetu, vendar so stranske panoge in cvetni nastavki v mnogih nasadih precej redki in bo letošnji pridelek glede množine znatno zaostal za lanskim. Po izdatni vlagi zadnjih dni si bo hmelj opomogel, žeteli pa bi bilo sedaj toplejšega vremena. — Kupčije za lanski pridelek ni, za letošnji se ponuja v predprodaji 10—12 Din za kg.

Vojvodina: Hmelj je mnogo trpel radi suše ter odgnal le redke stranske panoge in cvetne nastavke; deževje zadnjih dni mu je sicer dobro došlo, vendar mu ne bo več dosti pomagalo. Splošno je hmelj že v polnem cvetju. — Kupčije za lanski pridelek ni, za letošnjega se ponuja v predprodaji 10 Din za kg, toda producenti zahtevajo vsaj 15 Din.

Češkoslovaška: Hmelj je radi suše znatno zaostal v razvoju. Deževje zadnjih dni mu je malo pomagalo in bi bil potreben še izdatnejši dež, ki bi hmelju še mnogo zalegel, dasi bo pridelek vsekakor mnogo manjši od lanskega. Večinoma poganja hmelj že predčasno v cvet. — Lanski pridelek je skoro razprodan, cene stopajo.

Nemčija: Hmelj obeta v splošnem dosti manjši pridelek kakor lani. Zgodnji nasadi že odganjajo v cvet. Radi deževnega vremena v zadnjih dneh se je začela peronospora širiti zopet močneje. — Kupčija slaba, cene pa so se učvrstile.

Poljska: Nasadi mnogo trpijo radi suše in vročine. Širi se solčni palež in celo vrhovi rastline že venejo. Potreben bi bil še izdatnejši dež. Hmelj splošno že odganja v cvet. — Kupčije ni.

Belgija: Vreme je za razvoj hmeljske rastline ugodno, zgodnji nasadi v Alost-u že odganjajo cvetne nastavke. — Cene so se učvrstile.

Francija: Stanje nasadov je ugodno. Peronospora in uši ponehavajo. Zgodnji hmelj je že v cvetju. — Kupčija slaba, letnik 1929 in 1928 se prodaja po 8—16 Din za kg.

Anglija: Vsa poročila so izostala.

Amerika (New York): Izvozilo se ni nič, uvozilo pa 57 bal hmelja. — Cene stopajo.

Splošno: Srednjeevropski hmeljarski biro je izdal svoje prvo poročilo o stanju nasadov za junij-julij, katerega so objavili tudi nekateri naši dnevni časopisi. Radi pomanjkanja prostora in ker se je stanje medtem itak že znatno spremenilo, tega ne objavljamo. — Splošno se pričakuje svetovni pridelek mnogo manjši od lanskega in zato so se tudi cene v zadnjem času začele zopet dvigati.

Za razvedrilo

A: »To je bilo dekle kakor roža, lica pa kot kri in mleko. Denarja je imela kot vrag toče in vendar sva se radi ene same besede razšla.«

B: »Beži, beži! Radi ene same besede? Kaj pa ti je pravzaprav rekla?«

A: »Ko sem jo vprašal, če me hoče, je rekla ‚ne‘.«

Stražnik (ki zagleda razbojnika, ko pravkar leze na okno v prvem nadstropju, glasno): »Hej, Vi, kaj pa delate tam?«

Razbojnik: »Pst! Pst! Tiho, gospod stražnik, da se ne prebudim in padem dol! Mene namreč mesec nosi!«

Zadovoljni

ste, ako imate elegantne in trpežne čevlje. Posetite veletrgovino čevljev STERMECKI in prepričali se boste, da Vam take čevlje nudi samo to podjetje! Zahtevajte brezplačni cenik!

Čevlji iz kravine Din 149.—, telečji Din 170.—, boks Din 178.—, ševro Din 290.—, gorski Din 186.—, lovski Din 243.—, gojzerji Din 259.—, športni Din 343.—, sandali Din 80.—, 88.—. Pravtako velika izbira modernih damskih in otroških čevljev kakor tudi platnenih, kopalnih in telovadnih čevljev. — Cene nizke, kakovost boljša kakor kjerkoli.

Veletrgovina čevljev R. Stermecki, Celje

št. 98.

6

Kmetovalci!

V Vašem interesu je, da zatirate na hmelju, vinski trti in sadnem drevju vse boleznin in škodljivce, ki Vam povzročajo ogromno škodo.

Zato pravočasno uporabite preizkušena in zanesljiva sredstva, ker Vam samo dobro vzgojena rastlina more dati dober pridelek.

ARZOLA zanesljivo sredstvo zoper grozdnega molja, zavijača in ostale škodljivce vinske trte, hmelja in drugih kulturnih rastlin, kateri objedajo zelene dele.

MOLEX zanesljivo sredstvo za prašenje vinske trte zoper grozdnega molja, ako se pojavi v večji množini v cvetju, ko se ne sme škropiti.

SULFAROL preparat koloidalnega žvepla, lahko topljiv v vodi, za škropljenje zoper oidium vinske trte, plesnobo in kodravost sadnega drevja itd.

ARZOLA in **SULFAROL** se lahko primešata bordelovski brozgi v svrhu enostavnega zatiranja peronospore, grozdnega molja in oidiuma ter se na ta način prihrani mnogo časa in dela.

AGRITOX najnovejše sredstvo za zatiranje vseh vrst listnih ušic in gosenic na hmelju, vinski trti sadnem drevju in cvetlicah — posebno zoper listne ušice in rdečega pajka na hmelju ter listne ušice na vrtnicah. Uporaba je zelo ekonomična, ker so potrebne le majhne količine.

TUTOKIL univerzalno sredstvo za škropljenje hmelja in vinske trte zoper peronosporo, rdečega pajka in vse škodljivce, ki objedajo listje in cvetje, ter vse bolezni, ki škodujejo hmelju in vinski trti. Kdor uporablja **TUTOKIL**, ne potrebuje niti modre galice niti ostalih sredstev. Zahtevajte cene in navodila pri:

BILJANA a. d., Beograd, Dušanovac

ali pa pri glavni zalogi za Slovenijo:

Drogerija SANITAS, Celje, Aleksandrova 5.

HMELJARJI!

Vaš zavod je

**SAVINJSKA
POSOJILNICA
V ŽALCU**

registrov. zadr. z neomej. zavezo

ki deluje že **petdeseto** leto za povzdigo gospodarstva, predvsem hmeljarstva, Savinjske doline in kjer naložite najboljše in najvarneje svoj denar.

Za varnost naložb jamči poleg lastnega premoženja, ki obstoji iz nepremičnin in večmilijonskih rezerv, še več tisoč zadružnikov z vsem svojim premoženjem.

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema od vsakogar in jih obrestuje najugodnejše.

Posojila daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev pod najugodnejšimi pogoji.

Uradne ure: Ob delavnikih od 8-12 in od 2-6.
Ob nedeljah od 9-11.

HMELJARNA ŽALEC**I. jugoslovanski zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja**

registrovana zadruga z omejeno zavezo

se priporoča za strokovno pripravlanje in basanje hmelja na vse načine (bale, balote, cilindre, zaboje), nadalje za vkladanje in lombardiranje (posojevanje proti zastavi) hmelja in za trgovsko in prometno posredovanje, vse to z jamstvom kulantne in solidne postrežbe in stroge diskrecije.

Obratna naprava je najmodernejše urejena, ima 10.000 m² skladiščnega prostora, 14 žveplarn, med temi 5 kurilnih, s skupno kapaciteto 200 stotov dnevno pri enkratnem porabljanju na dan. Hmeljarna je tudi opremljena s 10 stiskalnicami, z električnimi dvigalniki in z modernimi rešetalnimi stroji. V njej sami je več udobno urejenih stanovanjskih sob, ki so gg. komitentom na razpolago.

Zaloga vsakovrstnih hmeljskih vreč in umetnih gnojil

**HMELJARJI! VAŠ DENARNI ZAVOD JE
LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka. — Stanje vlog nad 90.000.000 dinarjev

Najbolj varna naložba denarja — Najvišja dnevna obrestna mera

Jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in davčno močjo

Oblastna hranilnica

prej

Južnoštajerska hranilnica

Centrala MARIBOR, Trg Svobode

mariborske oblasti, podružnica
nasproti pošte, Cankarjeva ul.

Celje

Vsakovrstna posojila pod ugodnimi pogoji

Dolžnik jamči samo za izposojeni kapital

Kmetijska družba

==== v Ljubljani ====

Skladišče v Celju pri kolodvoru

oddaja svojim članom po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti razne

kmetijske potrebščine

kakor: umetna gnojila, semenje, sredstva zoper rastlinske škodljivce, modro galico, žveplo i. dr. ter kmetijske stroje in vse ostale potrebščine za hmeljarje.

Član Kmetijske družbe v Ljubljani

postane lahko vsak kmetovalec, ki plača letno članarino 20 Din, za katero dobi brezplačno ilustrirani gospodarski list

„Kmetovalec“

Vsak zaveden hmeljar je tudi član Kmetijske družbe!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. **proti požaru, streli in plinski razstrelbi:** poslopja vsake vrste, dograjena kot tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, hmelj, žito, krmo itd.;
2. **proti razbitju in razpok:** zvonove, steklo;
3. **v življenjskem oddelku:** na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in pri najugodnejših plačilnih pogojih.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica,

v Mariboru

pa na gosp. Žebota Franja, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10.

Hmeljarji!

Gnojite z

apnenim dušikom!

To je najcenejše in najrentabilnejše dušičnato gnojilo domačega proizvoda! Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi potrebnega apna.

Apneni dušik daje hmelju tako priljubljeno in vedno zaželeno gladko zeleno barvo! Navodila o načinu uporabe, potrebnih količinah, rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje:

Tvornica za dušik, Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi mešanica „Nitrofoskal-Ruše“, napravljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeve sol + superfosfat.

Sredstva za pobijanje škodljivcev

na drevju, trti, **hmelju** in žlahtnem grmičevju so: Arbinol, kvasija-les, modra galica, mazavo milo, švajnfurtsko zelenilo (strup), Sulfarol, Sulikol, apneni arzeniat

Zaloga v drogeriji „Sanitas“, Celje, Aleksandrova 5
ali pa v njeni podružnici v Ljubljani: le na Dunajski cesti števil. 5

Točna navodila o uporabi enega ali drugega sredstva, ki so vsa po vrsti preizkušena, dobite zastonj

IVAN RAVNIKAR CELJE

nudi umetna gnojila, semena, **barve** ter specerijsko in kolonialno blago po najnižjih cenah.

Oglašujte v »Slovenskem hmeljarju«! S tem podpirate naše hmeljarstvo, dvigate kupovno moč hmeljarjev in takó podpirate sami sebe!

FRANC STRUPI, Celje

Zaloga stekla, porcelana, svetiljk, okvirjev, šip itd.
Prevzema vsakovrstna steklarska dela.
Najnižje cene in točna postrežba.

Najboljša

KAVA

pražena in sirova, v največji izbiri, v trgovini

Anton Fazarinc, Celje

Zaloga raznega žita, najboljše banaške moke itd.

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU, CELJE

V LASTNI HIŠI

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno

NARODNI DOM

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo

Izdaja uverjenja za izvoz blaga

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100,000.000,—, še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14,500.000,—

MARIBOR
Aleksandrova ul. 11

PODRUŽNICE:

ŠOŠTANJ
— (v lastni hiši) —